

Sörmländska kulturtilgångar

För ett välmående kulturliv
i hela Sörmland.

Projektplan

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Versionshantering	4
Sammanfattning	5
Bakgrund	6
Bakgrund till projektet	6
Konstnärernas villkor	6
Delar i den kulturella infrastrukturen	7
Region Sörmland	8
Samverkan mellan region och kommun	8
Kommunernas förutsättningar	9
Kultursektorn i Sörmland	10
Kulturområde	10
Värdekedja	10
Aktörer	11
Behovsanalys	11
Samverkan	11
Stöttande strukturer	13
Mötesplatser	14
Regionala förutsättningar	14
Sammanfattning behovsanalys	15
Avgränsningar	15
Syfte, mål och genomförande	16
Projektets vision	16
Syfte	16
Projektidé	16
Genomförande	17
Arbetsmetod	17
Ändrade förutsättningar	18
Omfattning	19
Projektets målgrupper - Användare och utförare	19
Urval till arbetsgrupperna	19
Identifiera användare och utförare	20
Projektets mål	20
Målstruktur	21
Hur måluppfyllelsen mäts	22
Lika villkor	22

Verksamhet präglad av ickediskriminering, normmedvetenhet och inkludering	22
Verksamhet präglad av jämlikhet och jämställdhet	23
Regionens målsättning kopplad till nationella kulturpolitiska målen	24
Tids- och aktivitetsplan	25
Beslutspunkter	26
Projektorganisation och rutiner	27
Roller och ansvar	27
Projektägare	27
Styrgrupp	27
Projektledning	27
Implementeringsgrupp	28
Arbetsgrupper	28
Extern utvärdering	28
Intressenter	29
Rutiner	29
Ekonomi	29
Dokumentation	29
Rapportering, redovisning och uppföljning	30
Avstämning och uppföljning	30
Kommunikation	30
Intern kommunikation	31
Extern kommunikation	31
Kvalitetssäkring	32
Granskning av resultatet och projektet	32
Utvärdering	32
Riskanalys	32
Projektavslut	34
Implementering	34
Slutrapport	34
Leverans av slutrapport	34
Bilaga 1 – Begreppsförtydligande	35

Versionshantering

Version ¹	Datum	Kommentar	Ändringar markerade (j/n)
0.1	2021-03-29	Första utkast till styrgrupp. Ej färdigställd.	
0.2	2021-04-19	Andra utkast till styrgrupp. Färdig. Ej korrekt bilaga 2, ej korrekturläst.	Nej
0.3	2021-04-22	Tredje utkast till styrgrupp. Färdig. Ej korrekt bilaga 2, ej korrekturläst.	Ja, i rött.
1.0	2021-04-30		

¹ Versionerna numreras enligt följande: Versionsnummer 0.1-0.9 är utkast eller remiss, det vill säga de är inte godkända. Version 1.0 och kommande är godkända versioner. Kommande numrering är 1.1 och så vidare.

Sammanfattning

Sörmländska kulturtillgångar syftar till att skapa relevanta och hållbara stöttande strukturer för att underlätta samverkan, utveckling och kreativt skapande för kulturaktörer inom kultursektorn i Sörmland. Projektet finansieras av Kulturrådet och Region Sörmlands Kultur & Utbildning.

Projektet skapades utifrån ett behov som identifierats hos såväl kommuner och fria kulturaktörer i länet som hos Kultur & Utbildnings egna verksamheter. Det efterfrågades en ökad samverkan, mötesplatser för utveckling och kunskapsöverföring och stöttande strukturer som kan stärka fria kulturaktörer.

Sörmlands nio kommuner är olika avseende bland annat befolkning, geografiska förutsättningar och kommunpolitiska prioriteringar. Detta gör att förutsättningarna för att verka inom kultursektorn i viss mån påverkas av vilken kommun man tillhör.

I projektets initieringsfas har tre teman identifierats: samverkan, mötesplatser och stöttande strukturer. Utifrån dessa skapas arbetsgrupper som leds av projektledarna och består av de inom kultursektorn i Sörmland som konkret berörs av lösningarna som projektet hanterar. Var och en av arbetsgrupperna identifierar mer specifika utmaningar som knyter an till temat. Sedan skapar de en process som syftar till att hitta och testa långsiktigt hållbara lösningar till utmaningen. De samlade lösningarna från alla arbetsgrupperna förväntas lägga grundstenarna till de stöttande strukturerna som bildar den kulturella infrastrukturen tillsammans med redan existerande stöd.

Projektets övergripande mål är att det finns ett utvecklat och driftsatt arbetssätt för att stärka den kulturella infrastrukturen i Sörmland vid projektslut. Arbetssättet ska vara testat, dokumenterat, kvalitetssäkrat, implementerat och spridningsbart. Till detta är det kopplat tre resultatmål som också knyter an till de tre teman som projektet har identifierat.

Projektet arbetar med metoden tjänstedesign, så som den är tolkad av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Detta för att både formulering av problembild och utvecklingen av lösningar ska vara användarnära. Som ett led i detta använder sig projektet av begreppet behovsgrupp istället för målgrupp för att sätta behoven i fokus. Projektet vänder sig till alla som är verksamma inom kultursektorn i Sörmland.

För att få en bred uppslutning kring projektet kommuniceras processer och resultat kontinuerligt under projektet gång. Även implementeringen finns med hela vägen för att bygga in projektresultaten i organisationerna.

Sörmländska kulturtillgångar pågår under tre år, från januari 2021 till december 2023.

Bakgrund

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Bakgrund till projektet

Sörmländska kulturtillgångar skapades utifrån konkretiseringar av Kulturplan Sörmland 2019 – 2022 samt från diskussioner i samarbetsorganet Samkultur Sörmland och dess tillhörande referensgrupp med sörmländska kulturskapare. I samtal lyftes behovet av stöttande strukturer fram. Region Sörmland gav då i uppdrag till Riksteatern i Sörmland att genomföra en förstudie för att fördjupa kunskapen om de behov som fanns. Denna färdigställdes under hösten 2019 och visade på att det fanns ett omfattande behov av stöttande strukturer på både kommunal och regional nivå för såväl kulturskapare som arrangörsleden. Det beslutades att Region Sörmland Kultur & Utbildning skulle ansöka om regionalt utvecklingsstöd från Kulturrådet för att skapa ett projekt med syfte att påbörja arbetet med en långsiktigt hållbar infrastruktur i Sörmland. I juni 2020 blev projektet beviljat och i januari 2021 startade det.

Sedan förstudien genomfördes och ansökan skrevs har Corona-pandemin satt djupa spår i hela kultur-Sverige vilket gör att behoven som kulturskaparna och arrangörsleden haft i viss mån förstärkts och i viss mån förändrats. Därför har projektet gjort en förnyad behovsanalys som ett första steg i projektet. Denna behovsanalys tillsammans med relevanta utredningar på nationell nivå ligger till grund för projektets syfte, genomförande och arbetssätt.

Konstnärernas villkor

I mars 2021 gav regeringen skrivelsen *Konstnärernas villkor* (Skr 2020/21:109) till riksdagen. Skrivelsen tar avstamp i betänkandet *Konstnär – oavsett villkor?* (SOU 2018:23). I skrivelsen tar regeringen tydligt ställning för vikten av en kulturell infrastruktur för konstnärernas villkor.

Den kulturella infrastrukturen med institutioner och organisationer i hela landet är avgörande för konstnärernas villkor. Den regionala och lokala infrastrukturen är nämligen en viktig del av en konstnärs arbetsmarknad. Stödet inom ramen för kultursamverkansmodellen är därför också betydelsefullt för konstnärernas villkor.

De menar vidare att konstnärspolitiken riktar sig till professionellt yrkesverksamma konstnärer men att den samtidigt är en del av kulturpolitiken. I detta menar de att

Många kulturpolitiska insatser har betydelse och effekt för konstnärers villkor samt är viktiga grundstenar för infrastrukturen och arbetsmarknaden för en konstnär.

Sörmländska kulturtillgångar arbetar utifrån detta perspektiv inom både konstnärs- och kulturpolitisk kontext.

SOU 2018:23 beskriver de samhällsförändringar som påverkar konstnärernas villkor och lyfter i detta bland annat digitaliseringen, internationaliseringen, befolkningens sammansättning, nya villkor på arbetsmarknaden och framväxten av kulturella och kreativa näringarna. De pekar också ut ett antal utmaningar där den socioekonomiska snedrekryteringen till högre konstnärlig utbildning och koncentrationen av kultur till storstadsområdena är tydligast. Dessa båda gör att det kulturpolitiska målet om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet riskerar att tappa legitimitet och relevans. Utifrån ovanstående konstaterar regeringen i sin skrivelse att det behövs en stärkt konstnärspolitik för att nå de kulturpolitiska målen.

De professionella konstnärerna tillhör kulturlivets absoluta fundament och spelar en avgörande roll för att målen ska kunna uppnås. Konstnärer behöver därför kunna leva på sitt yrke och framtida generationer måste se konstnärsyrket som en möjlig bana.

Sörmländska kulturtillgångar tar med ovanstående in i arbetet med att skapa långsiktigt hållbara stöttande strukturer för aktörer inom kultursektorn i Sörmland.

Insatserna för att stärka villkoren för konstnärerna hamnar i stor utsträckning på nationell nivå genom insatser inom arbetsmarknads- och socialförsäkringssystemen. Arbetet med dessa ligger utanför Sörmländska kulturtillgångars uppdrag. Något som däremot är inom uppdraget är arbetet med den kulturella infrastrukturen, vars vikt lyfts i såväl regeringens skrivelse som i utredningen.

Delar i den kulturella infrastrukturen

En del av den kulturella infrastrukturen som nämns i såväl utredning som regeringens skrivelse är regionernas möjligheter att fördela statliga medel till regionala och lokala kulturverksamheter genom kultursamverkanmodellen. En annan del är de så kallade mellanhänderna, som utredningen också konstaterar att det finns ett ökat behov av. Dessa definieras som hela kedjan från konstnär till publik och kan vara producenter, arrangörer, teatrar, förlag och gallerier. Olika mellanhänder fungerar olika i relation till konstnärerna och de kan också vara inom både offentligt, privat och idéburen sektor. När det gäller arrangörsledet konstaterar regeringen att

Ett väl fungerande arrangörsnät är därmed en grundläggande förutsättning för att det ska finnas en fungerande arbetsmarknad för konstnärerna i hela landet.

Arrangörsledet ser olika ut beroende på konstområde men drivs i hög utsträckning av eldsjälarna inom den idéburna sektorn. Delar finansieras av statliga medel från framförallt Kulturrådet. Arrangörsledet är i hög utsträckning beroende av bidrag från regioner och kommuner. Detta gör att förutsättningarna för arrangörsverksamhet påverkas av kommunernas och regionerna ekonomiska situation. En betydande utmaning kopplat till detta är att regioner och kommuner står inför en tid med minskade intäkter och ökade kostnader för skola, vård och omsorg.

Ytterligare viktiga delar av den kulturella infrastrukturen som lyfts i utredningen är konstnärernas egna centrumbildningar och organisationer som scenkonstallianserna. Centrumbildningarna är viktiga aktörer för kompetensutveckling, främjare inom sina kulturområden och spelar också en viktig roll i förmedlingen av arbetstillfällen. Allianserna bedöms kunna öka den sociala och ekonomiska tryggheten för frilansande scenkonstnärer. Även folkbildningen i egenskap av Sveriges största kulturarena och de kulturella och kreativa näringarna lyfts fram som viktiga aktörer för att skapa arbetstillfällen. Det konstateras också att förutom ovanstående så är tillgång till lokaler för konstnärligt skapande en del av den kulturella infrastrukturen. Även inom denna spelar den idéburna sektorn stor roll.

För Sörmländska kulturtillgångar innebär ovanstående att det finns ett antal utmaningar kring den kulturella infrastrukturen men också att det finns etablerade stöttande strukturer som projektet kan arbeta med.

Region Sörmland

Region Sörmland ansvarar för hälso- och sjukvård men också för den regionala utvecklingen, allmänna kommunikationer och för regional kulturverksamhet. Den regionala kulturverksamheten Kultur & Utbildning styrs av Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet.

Kultur & Utbildning omfattar verksamheterna Nynäs slott, Åsa och Eskilstuna folkhögskolor, Ökna naturbruksgymnasium, Scenkonst Sörmland, Biblioteksutveckling i Sörmland och Sörmlands museum. Utöver detta har Hållbar regional utveckling ett visst uppdrag inom kultur.

De huvudsakliga verksamheterna inom Kultur & Utbildning som berörs av projektet är de som också ingår i projektets styrgrupp. Det vill säga Biblioteksutveckling i Sörmland, Sörmlands museum och Scenkonst Sörmland. Eftersom de andra verksamheterna också arbetar med kultur på olika sätt så kan dessa inkluderas vid behov.

Samverkan mellan region och kommun

I Kulturplan Sörmland regleras uppdrag, mål och prioriteringar för den regionala kulturverksamheten.

Samverkan utifrån kultursamverkansmodellen sker genom samverkansorganet Samkultur Sörmland. I detta finns samtliga kommuners kulturpolitiker och kulturchefer eller motsvarande representerade tillsammans med region Sörmlands kultur- och utbildningschef samt verksamhetscheferna för Biblioteksutveckling i Sörmland, Scenkonst Sörmland och Sörmlands museum. Samkultur Sörmland leds av ordföranden i nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet. Huvudsaklig uppgift är att samverka kring framtagandet av regionens kulturplan med tillhörande aktivitetsplaner.

I detta arbete inkluderas också samråd med en konstformsöverskridande referensgrupp bestående av kulturskapare inom privat och idéburen sektor.

Utöver detta sker också ett flertal mindre och större samarbeten mellan kommunerna och verksamheterna inom Kultur & Utbildning. Exempelvis kring konst, barn och unga och kulturskola.

Kommunernas förutsättningar

Region Sörmland är region för de nästan 300 000 invånarna som bor i Södermanlands län. I regionen finns nio kommuner: Eskilstuna, Vingåker, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund, Trosa, Gnesta och Strängnäs. I Sveriges kommuner och regioners (SKR) kommunindelning från 2017 klassas dessa enligt följande.

Kommun	Klassning
Eskilstuna	Större stad
Gnesta, Strängnäs och Trosa	Pendlingskommun nära större stad
Flen	Lågpendlingskommun nära större stad
Nyköping och Katrineholm	Mindre stad/tätort
Oxelösund och Vingåker	Pendlingskommun nära mindre stad/tätort

Indelningen kan te sig avlägsen från kultursektorn men det geografiska läget påverkar kommunerna också inom kultur.

Andra delar som beskriver skillnader och likheter mellan de sörmländska kommunerna finns i tabellen nedan. Statistiken är från 2020 om inte annat anges (hämtad från Statistiska centralbyrån 2021-04-10, [länk till Statistiska centralbyråns kommunstatistik](#)).

Kommun	Antal invånare	Medelålder	Andel av befolkningen som bor på landsbygd (fr 2018)	Genomsnittlig inkomst per månad bland 20 – 64 åringar (fr 2019)	Andel av invånarna 20 – 64 år som har jobb (fr 2018)	Politiskt styre 2019 – 2022
Flen	16 431	45,3 år	24,1%	23 617 kr	72,1%	S+V+MP
Gnesta	11 421	43,1 år	29,9%	28 125 kr	82,8%	S+M (minoritet)
Eskilstuna	106 975	41 år	9,7%	25 325 kr	75,6%	S+M+C (minoritet)
Katrineholm	34 765	42,5 år	17,1%	25 442 kr	77,5%	S+M
Nyköping	57 071	43,2 år	16,0%	28 100 kr	81,0%	S+C+MP (minoritet)
Oxelösund	11 995	45,2 år	2,9%	26 675 kr	76,9%	S+V
Strängnäs	37 290	42,7 år	19,8%	29 992 kr	82,1%	M+S
Trosa	14 309	43,4 år	14,7%	31 425 kr	85%	M+C+KD+L
Vingåker	9 144	44,4 år	28,4%	24 825 kr	77,4%	S+C+KD+MP
Riket	ej relevant	41,4 år	12,6%	28 700 kr	79,5%	ej relevant

Sammantaget innebär detta att aktörer inom kulturlivet i Sörmland har olika förutsättningar beroende av vilken kommun de verkar inom. Detta eftersom kommunerna skiljer sig åt vad gäller bland annat befolkning, geografiskt läge, kultur- och kommunpolitiska prioriteringar.

Kultursektorn i Sörmland

För att beskriva vilka kulturaktörer som projektet vänder sig till betraktas kultursektorn i Sörmland i tre perspektiv. Dessa är kulturområde, värdekedja och aktörer. I relation till kulturaktörerna så fungerar de tre perspektiven genom att de svarar på frågorna: Inom vilket område agerar kulturaktörerna? Vad gör kulturaktörerna? Vilka är kulturaktörerna?

Detta är långt ifrån enda försöket att ringa in något så svårfångat som kultursektorn och det finns flera andra försök till att definiera och göra avgränsningar. Det är därför viktigt att ha med sig att de tre perspektiven är projektets arbetsinstrument för att illustrera kultursektorn i Sörmland.

Kulturområde

Definitionen av kultursektorn utgår bland annat från kulturområdena i den regionala kulturplanen. Dessa är omformulerade till följande kulturområden.

- Scenkonst
- Kulturarv
- Litteratur
- Bild- och form
- Film
- Arkiv
- Hantverk och hemslöjd

Dessa är dock inte de enda kulturområdena som inkluderas i projektet. Utöver ovanstående kommer projektet också att arbeta med andra kulturuttryck och områden som finns representerade i kulturlivet i Sörmland. Exempelvis, men inte uteslutande, digital kultur, media och nya konstformer.

Värdekedja

Inom kulturområdena vänder sig projektet till alla som verkar inom det kulturella fältet. Utöver kulturskapare så inkluderar detta också verksamheter som befinner sig i arrangörsledet och andra aktörer som är nödvändiga för att kulturskapare ska kunna skapa eller nå sin publik. Även utbildning kan inkluderas i denna del. Exempelvis kulturskolor och folkhögskolor. I detta sammanhang vänder sig projektet till de som är

verksamma inom dessa snarare än de elever och studenter som är inskrivna på utbildningar/kurser.

Aktörer

Projektet delar in aktörerna inom kultursektorn i Sörmland i fyra kategorier.

Kategorierna bör ses som verktyg för att förklara ett perspektiv på kultursektor snarare än ”sanningar”. De fyra kategorierna är:

- Fria kulturaktörer inom den idéburna sektorn.
- Fria kulturaktörer inom den privata sektorn.
- Offentlig kommunal kulturverksamhet.
- Offentlig regional kulturverksamhet.

En enskild aktör kan tillhöra eller verka i flera av ovanstående samtidigt eller i olika perioder. Exempelvis kan samma musiker ha egen firma (fri aktör privat), arbeta på kulturskola (kommunal kulturverksamhet) och vara med i en ideell förening (fri aktör idéburen).

Behovsanalys

Med utgångspunkt i att det krävs en förstärkt kulturell infrastruktur för att skapa ett välmående kulturliv i Sörmland har projektet reflekterat kring vad en sådan skulle bestå av. För att veta mer om vilka behov som finns har frågor ställts till personer som ingår i ovanstående kategorier i projektets initieringsfas. Denna behovsanalys kommer att fortsätta fördjupas under projektets gång.

Det som ligger till grund för analysen nedan är förstudien från hösten 2019, analyser av insamlat material i form av enkäter, intervjuer, samtal med kulturaktörer och regionala verksamheter från våren 2021. Även omvärldsanalyser genom exempelvis medverkan i seminarier på konventet Folk och Kultur 2021 har gjorts.

Resultatet av behovsanalyserna beskrivs nedan.

Samverkan

I den förstudie som gjordes under hösten 2019 framkom tydligast att de fria kulturaktörerna i Sörmland på olika sätt ville synliggöra, koppla ihop och förmera det som redan fanns i länet genom att utveckla samordning, samverkan och samarbete. Detta behov bedöms kvarstå även i den behovsanalys som gjorts inom projektet under våren 2021. Behovet har förstärkts i och med Corona-pandemin.

Även region Sörmlands egna kulturverksamheter uttrycker liknande behov att mötas verksamhetsöverskridande i syfte att samarbeta kring teman och relevanta frågor. En tydlig aspekt som framkommer i samtalen med främjande- och producerandeuppdragen inom Kultur & Utbildning är att samverkan med kommunerna i hög utsträckning är beroende av vilket uppdrag och mandat olika tjänstepersoner har och vilka prioriteringar

som kommunerna gör. Därför är graden av samverkan varierande med olika kommuner. Ytterligare en aspekt av detta är att de upplever att det skulle gynna samverkan med kommunerna om regionen samordnade kommunikationen från sina verksamheter internt. Ibland upplever de att de är flera som kontaktar samma person i kommunerna om olika saker vilket kan skapa förvirring och vara ett hinder för samverkan. Ett behov som lyfts i detta sammanhang är att samverkan förmodligen skulle gynnas av att det fanns etablerade nätverk mellan kommunernas kultursamordnare (eller motsvarande funktioner) och främjar- och producerarfunktionerna på regionen.

Internt inom regionen efterfrågas det strukturer för intern samverkan över kulturområdena. Detta både i form av en mer generell samverkan men också specifika samarbeten i olika projekt. Flera uppger att det skulle gynna de egna verksamheterna och därmed de målgrupper som man arbetar för om det fanns en utökad samverkan. Önskan om att samverka över konstområdena motiveras också med att det är ett sätt för att få nya perspektiv på och inspiration i sitt eget arbete.

De från regionens främjande- och producerandefunktioner som projektet har träffat upplever att de har ett adekvat nätverk och bra kontakt med fria aktörer inom sitt kulturområde. De projektet pratat med nämner inte om de har kontakt med aktörer utanför sitt kulturområde.

På möte med Samkultur Sörmland den 5 mars 2021 besvarade deltagarna tre olika enkäter. Frågorna bestod huvudsakligen av så kallade frisvarsfrågor men även av några skattningsfrågor. Resultaten från enkäterna bör ses som indikationer snarare än ”sanningar”. Projektet kommer att arbeta vidare utifrån resultaten.

I analyserna av enkätsvaren framkom att samverkan mellan kommunerna är ganska ovanlig. Framförallt eftersom kommunerna har så olika förutsättningar men också av att alla ”har ganska mycket med sitt eget”. De flesta verkar tycka att samverkan fungerar bra när den sker men att den är svårt att genomföra av olika skäl. Samverkan mellan kommunerna verkar i högre utsträckning ske inom biblioteks- och kulturskoleverksamhet än inom allmänkulturella verksamheter. På påståendet om att samverkan inom kulturområdet fungerar bra mellan kommunerna i Sörmland är det ingen som håller med helt och bara 22% av de svarande anger att de delvis håller med. På samma påstående fast om samverkan med regionen fungerar bra anger 55% att de delvis håller med. Även här är det dock ingen som håller med helt. De flesta menar att samverkan med regionen fungerar bra men att den kan bli bättre.

På påståendet om att samverkan fungerar bra med fria aktörer inom respektive kommun så menar 62% att de helt eller delvis håller med. De flesta anger att samverkan fungerar bra men att de vill göra mer och att resurserna inte alltid räcker för behoven som finns. När det gäller samma påstående fast för fria aktörer från andra delar av Sörmland är det dock bara 28% som anger att de delvis håller med om att denna fungerar bra. Detta verkar dock främst gå att härleda till att det inte sker i särskilt stor utsträckning. Det finns också med en tanke om att kommunala resurser ska gå till kommuninvånare.

På frågan om *vilka kommunerna samverkar med idag* svarar nästan 100% att de samverkar med regionen och fria kulturaktörer inom sin kommun. Två tredjedelar menar att de samverkar med andra kommuner och lite mindre än en tredjedel att de samverkar med fria kulturaktörer utanför sin kommun. Samverkan sker nästan uteslutande kring kulturutbudet och kulturarrangemang och i viss utsträckning kring erfarenhetsutbyte, bidrag och teknik. Ingen anger att samverkan sker strategiskt, kunskapshöjande eller i utvecklingssyfte. Samverkan är nästan uteslutande av praktisk natur.

När det gäller frågan om *vilka kommunerna vill samverka med* anger nästan alla att de vill samverka med fria aktörer i hela Sörmland och något mer än två tredjedelar att de vill samverka med andra kommuner. Ungefär samma andel vill samverka med fria aktörer inom sin kommun och med region Sörmland. Nästan hälften vill samverka med andra aktörer än ovanstående. Projektet borde fördjupa sig i att ta reda på vilka som avses. Önskan om samverkan är tydlig. I första hand vill man samverka kring kulturutbudet och då främst i större projekt och vid samordning av turnéer med mera. Det finns också en önskan om att samverka för att stärka kulturens position, för att samordna frågor som rör kulturella och kreativa näringarna (KKN) och för att skapa utveckling på kulturområdet. Motiven för att vilja samverka är huvudsakligen att stärka tillgången och tillgängligheten till kultur och kulturupplevelser.

I svaren från kommunerna om vad bra samverkan är så är det tydligt att samverkan som man själv inte kan påverka eller där endast en part bestämmer varken är önskvärd eller efterfrågad. Detta är också något som framkommer i den förstudie som gjordes hösten 2019. De fria kulturaktörerna menar att det spelar roll varifrån initiativ till samverkan och förändring kommer och att det inte är inspirerande eller motiverande att bli erbjuden en färdig lösning och uppgift. Det som skapar engagemang och kreativitet är att få vara med i arbetet.

Utifrån ovanstående behöver projektet arbeta sig fram till lösningar tillsammans med kommunerna för hur strategisk samverkan ska kunna ske. Även fria aktörer och regional kulturverksamhet bör inkluderas där detta är lämpligt.

Stöttande strukturer

På ett möte med referensgruppen som knyter an till Samkultur Sörmland gjordes ytterligare en workshop där deltagarna fick besvara enkäter. Dessa handlade främst om vilka behov som fanns angående stöttande strukturer för det fria kulturlivet. Nedan följer analysen av dessa. På samma sätt som för stycket om samverkan bör svaren tolkas som indikationer snarare än ”sanningar”. Projektet kommer att arbeta vidare utifrån resultaten.

Behoven som uttrycks från det fria kulturlivets är i korthet: kontakter, lokaler, finansiering, kompetensutveckling, kunskapsutbyten, nätverkande och öppna samtal om de behov som finns. Detta handlar i hög utsträckning om att det enkelt ska gå att hitta ”rätt” personer för de behov som man har. Det handlar också om att det ska finnas

resurser i form av stöd för att kunna göra snabba omställningar, hitta fler vägar till finansiering av den egna verksamheten och kompetensutveckling inom diverse områden. Just nu främst inom digitalisering och den teknik som krävs för att digitalisera verksamhet. Det finns också ett behov av att kunna hitta billiga och tillfälliga lokaler runt om i länet. Ytterligare ett stort behov är att det ska finnas möjlighet för nätverkande och kunskapsutbyten.

Den stora skillnaden mellan vilka behov som uttrycks nu jämfört med innan Corona-pandemin är framförallt behovet av stöd för snabba omställningar. Detta uttrycks i form av en önskan om stöd kring digitalisering och en insikt om att man behöver hitta fler intäktskällor för den egna verksamheten. Med det sagt så har det ”alltid” funnits en kunskap om kultursektorns sårbarhet och bristande skyddssystem för kulturskaparna som verkar inom den. Corona-pandemin har ”bara” synliggjort dessa brister för de som finns utanför den.

Utifrån ovanstående är det upp till projektet att tillsammans med det fria kulturlivet identifiera vilka delar av ovanstående som olika aktörer kan ansvara för i en framtida infrastruktur. Det är också relevant att se över vilka delar som det bör skapas gemensamma lösningar kring.

Mötesplatser

Motiveringen till att samverka för kommuner och för regionens kulturverksamheter är att mer kultur ska nå ut till fler. För att detta ska kunna ske behöver kulturaktörerna olika typer av stöd. Det uttrycks av kulturaktörerna dels som ett behov av praktiskt stöd, dels av kunskapsmässigt stöd. För att kunna skapa anpassade och efterfrågade stöttande strukturer för det fria kulturlivet krävs det mötesplatser mellan olika typer av kulturaktörer i Sörmland.

Med mötesplats menas alla sammanhang där någon form av ömsesidig interaktion förekommer mellan kulturaktörerna i Sörmland. Detta kan exempelvis vara när kulturskapare möter sin mottagare/publik, i nätverk för kulturaktörer eller på platser där kultur sker. Mötesplatser bör alltså tolkas i en vid betydelse.

Utifrån ovanstående behöver projektet hitta lösningar på vilka mötesplatser som finns, efterfrågas och kan skapas mellan olika aktörer inom kultursektorn i Sörmland.

Regionala förutsättningar

Region Sörmlands nio kommuner har olika förutsättningar vad gäller skapande och förmedling av kultur och kulturupplevelser. Detta lyfts fram i samtliga sammanhang som kulturlivets strukturer kommer på tal i förarbetet till projektet.

De olika förutsättningarna visar sig på olika sätt men handlar i stor utsträckning om

1. Befolkningens sammansättning och storlek. Vilket har konsekvenser för både fördelning av resurser och för skapande och upplevelser av kultur.

2. Kommunal organisation och politiska prioriteringar. Bland annat finns skillnader i vilka förvaltningar som ansvarar för kulturfrågor och i vilken utsträckning kommunen väljer att förlita sig på fria aktörer, egen kulturproduktion eller på en blandning av dem båda.

Ovanstående påverkar också i vilken utsträckning regionens kulturverksamheter är aktiva i olika kommuner. Något som särskilt uttrycks av såväl kommuner som fria kulturaktörer är behovet av att nå invånare i alla delar av länet.

Sammanfattning behovsanalys

De fria kulturaktörerna är navet för ett levande kulturliv. Utifrån de behov som uttrycks ovan finns stora fördelar i att hitta gemensamma lösningar för att bygga en hållbar kulturell infrastruktur i Sörmland. Detta för att hitta synergieffekter, för att knyta ihop och förstärka samt för att förenkla utveckling.

Genom den kulturella infrastrukturen skapas också en jämlikhet i tillgången till kultur för invånarna i regionen. Både kommunerna och kulturverksamheterna inom Region Sörmland uttrycker en önskan om att samverka för att skapa en stark kulturell infrastruktur i hela Sörmland.

Eftersom behoven ser olika ut för olika aktörer inom kultursektorn är kanske den främsta utmaningen för projektet hur en kulturell infrastruktur kan utformas så den fungerar för alla som berörs av den.

Avgränsningar

Projektets arbetsmetod kräver ett brett angreppssätt från start som sedan allt eftersom fokuseras och testas. För att inte riskera att projektet blir för stort eller ospecifikt kommer avgränsningar att göras under projektets gång. Exempelvis men inte uteslutande kommer avgränsningarna att göras

- i valet av vilka utmaningar som projektet fokuserar på inom respektive tema,
- i valet av vilka aktörer som kommer ingå i olika arbetsgrupper och
- i relation till målskrivningarna i projektet.

Avgränsningarna kommer huvudsakligen att göras genom att projektledarna fattar beslut om ovanstående prioriteringar som en del av arbetet i arbetsgrupperna. Vid behov rådfrågas styrgrupp och projektbeställare.

Utöver ovanstående är en avgränsning i projektet att detta vänder sig till aktörer som är verksamma inom kultursektorn. Projektet vänder sig alltså inte till invånarna i Sörmland och syftar inte till att utveckla publik verksamhet.

Syfte, mål och genomförande

Projektets vision

Projektets vision är *Ett välmående kulturliv i hela Sörmland*.

Ett välmående kulturliv i hela Sörmland innebär att det i Sörmland finns ett rikt och varierat kulturutbud som spänner över en mängd kulturområden och uttryck. Ett kulturliv som äger både bredd och spets och som når nya publikgrupper och utövare.

Ett välmående kulturliv är ett tillgängligt kulturliv där alla kan delta, både som utövare, deltagare och mottagare. Det ska inte spela någon roll var du bor eller vilka förutsättningar du har.

I ett välmående kulturliv präglas utvecklingen av samarbete, kunskapsutbyte, respekt och nyfikenhet. Ett välmående kulturliv är ett modigt kulturliv med blicken på samtiden och framtiden. Ett kulturliv där det finns utrymme att prova, misslyckas och prova igen.

Syfte

Projektets syfte är att skapa relevanta och hållbara stöttande strukturer för att underlätta samverkan, utveckling och kreativt skapande för kulturaktörer inom kultursektorn i Sörmland.

Projektidé

Projektets idé är att jobba tillsammans med användarna och utförarna i ett antal processer med hjälp av metoden tjänstedesign. Alla processer ska syfta till att nå upp till projektets syfte och mål på ett eller annat sätt. Ambitionen är att sätta behoven i fokus och att arbeta nära användarna och utförarna genom att arbeta praktiskt tillsammans med att hitta lösningar kring ett antal utmaningar.

Genom att arbeta på detta sätt säkerställer vi att projektet arbetar med relevanta lösningar på aktuella behov. Utifrån de mindre processerna läggs också grundstenarna till de mer övergripande strukturerna som ska ingå i den sörmländska kulturella infrastrukturen.

Parallellt och i symbios med ovanstående processer arbetar projektledningen också med att identifiera och införliva eventuella andra omvärldshändelser för att bygga de stöttande hållbara strukturerna som projektet syftar till. Exempel på sådana kan vara kulturpolitiska utredningar som släpps under perioden, andra projekt som Sörmländska kulturtillgångar kan haka i eller andra händelser som på något sätt kan påverka projektets resultat.

Genomförande

Projektet delas in i tre faser; initieringsfas, genomförandefas och avvecklingsfas. Initieringsfasens övergång till genomförandefasen sker genom en etableringsperiod. I denna förankras projektet och projektets genomförande bland användare och intressenter. Som en del av initieringsfasen har användarnas behov ringats in. Dessa beskrivs i projektplanens behovsanalys ovan. Utifrån analysen har tre övergripande behov eller teman identifierats. Dessa är:

1. Samverkan
2. Mötesplatser
3. Stöttande strukturer

I projektets etableringsperiod samlar projektet användare som vill arbeta sig fram till att identifiera utmaningar och hitta lösningar för var och en av ovanstående. Detta sker genom att potentiella användare och utförare identifieras och tillfrågas om medverkan. Hur urvalet sker beskrivs nedan i stycket ”Urval”. Projektledarna skapar tillsammans med de utvalda användarna och utförarna olika arbetsgrupper.

I nästa steg kommer respektive arbetsgrupp att identifiera en eller flera utmaningar kring temat. Om det i dessa diskussioner framkommer att ytterligare arbetsgrupper behövs så skapas dessa om förutsättningar finns. Utifrån de utvalda utmaningarna kommer arbetsgrupperna sedan att arbeta fram lösningar på den utmaning som de samlats kring. Detta görs genom att följa tjänstedesignprocessens olika steg, vilka kortfattat beskrivs nedan i stycket ”Arbetsmetod”. Varje arbetsgrupp ansvarar för att skapa en egen tids- och aktivitetsplanering för sin process.

Ovanstående innebär att det inte går att säga exakt *vad* projektet kommer att arbeta med, bara *hur*. Detta eftersom utmaningen och fokus för arbetet inom arbetsgruppens tema är upp till arbetsgrupperna att arbeta fram. Genomförandet av projektet är därför i hög utsträckning beroende av engagemang från aktörerna inom kultursektorn i Sörmland. Utifrån det arbete som arbetsgrupperna gör kommer projektet att göra avgränsningar under projektets gång.

Arbetsmetod

Projektet använder sig av tjänstedesign för att lösa de utmaningar som identifierats. Metoden används eftersom den i hög utsträckning utgår från användarnas behov. Det vill säga de som ska använda tjänsten/produkten som tas fram i processen. Användarna är också med i arbetet med att ta fram lösningar. Även utförarnas behov är centralt, det vill säga de som ska arbeta med lösningen efter processens avslut. För Sörmländska kulturtillgångar gör detta att kulturaktörerna involveras i projektet och att deras olika behov och perspektiv blir centrala och prioriterade i hela projektet. På detta sätt ägs processerna gemensamt och kulturaktörerna driver sin egen utveckling.

Varje arbetsgrupp följer innovationsprocessen för att hitta och testa lösningar. Denna sker i följande steg:

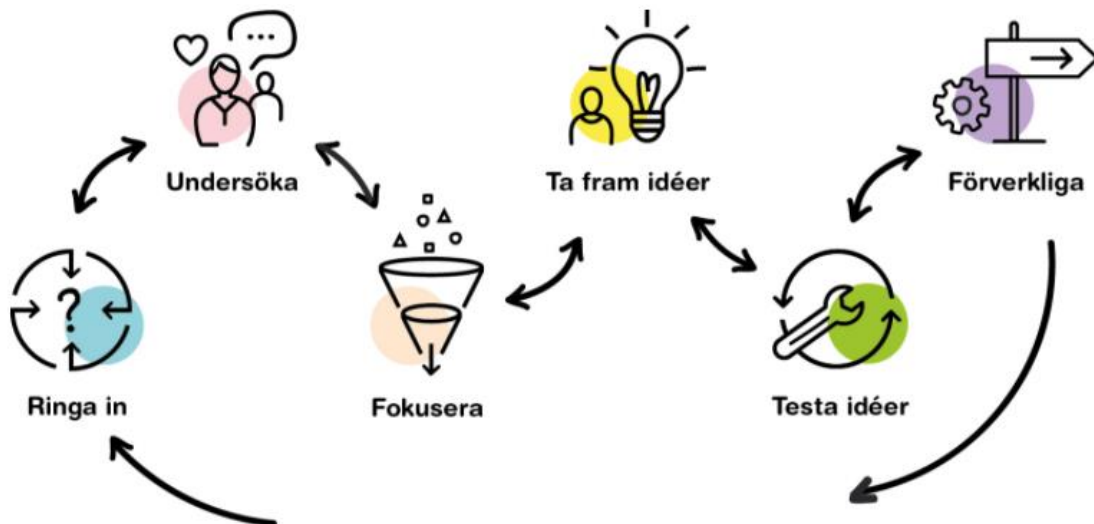

Bild 1: Innovationsguidens sex steg. Från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). [Länk till SKRs Innovationsguiden.](#)

Ringa in

Detta steg omformulerar arbetsgruppen sitt tema till en eller flera utmaningar.

1. Undersöka

I vilken arbetsgruppen gör vidare undersökningar för att fånga och specificera behoven för utmaningen.

2. Fokusera

Där arbetsgruppen fokuserar de insikter de fått under undersökandeperioden.

3. Ta fram idéer

Med avstamp i utmaningen genererar arbetsgruppen idéer för att lösa utmaningen.

4. Testa idéer

Användargruppen gör ett urval bland idéerna och börjar att testa dem på fler användare och utförare som kan ha nytta av lösningen.

5. Förverkliga

Idéerna som varit framgångsrika testas i skarpt läge.

Projektledarna samordnar och coachar i processerna men arbetet framåt sker i hög utsträckning av användarna.

Ändrade förutsättningar

Förändrade förutsättningar är en del av projektprocessen. Detta gör att resultat från olika aktiviteter införlivas i de aktiviteter som ännu inte inträffat i den mån det är möjligt. På så sätt är projektet en ständigt lärande process. Utifrån resultaten i projektet kan därför aktiviteter och metoder komma att ändras, dock utan att avvika från syfte och målformuleringar.

Mindre ändringar fattar projektledningen beslut om, större av styrgrupp och projektbeställare. Vid behov rådfrågas också projektfinansiär.

Omfattning

Projektet löper från den 1 januari 2021 till den 31 december 2023. Projektet delas in i tre faser och en period. Dessa fördelas som följer.

- Initieringsfas: januari 2021 – april 2021
- Etableringsperiod: mars 2021 – september 2021 (överlappar mellan initieringsfas och genomförandefas)
- Genomförandefas: maj 2021 – september 2023
- Avvecklingsfas: oktober 2023 – december 2023

Projektets målgrupper - Användare och utförare

Projektet väljer att använda sig av begreppen användare och utförare istället för målgrupper.

Inom tjänstedesign delas målgrupperna som samlas kring en utmaning in i användare och utförare. Användarna är de som huvudsakligen använder sig av en tjänst. Utförarna är de som utför tjänsten. I projektets sammanhang översätts detta till att ”tjänsten” är de lösningar som projektets arbetsgrupper skapar som en del av den kulturella infrastrukturen. Användarna är de som kommer att använda sig av tjänsten och utförarna är de som kommer att utföra lösningarna/tjänsten.

Med detta resonemang är projektets huvudsakliga användare de fria kulturaktörerna inom både privat och idéburen sektor. Med samma logik kan offentlig kommunal kulturverksamhet vara både användare och utförare. Detta beroende av om de ställs i relation till fria aktörer eller till regional offentlig verksamhet. I projektet är den regionala offentliga kulturverksamheten utförare.

I detta skiljer sig projektets definition av utförare åt från det mer traditionella inom kultursammanhang där det är kulturaktörer som agerar utförare i relation till en beställare (kommun, privat aktör eller region).

Urval till arbetsgrupperna

Användarna och utförarna skapar tillsammans med projektledarna arbetsgrupperna i projektet. Sammansättningen av arbetsgrupper styrs av:

1. Behov

Behoven finns i två perspektiv.

- a. vad respektive kategori har för identifierade behov i relation till temat.
- b. vad respektive kategori har för identifierade behov av varandra i relation till respektive tema.

2. Kontrastverkan

Tillsammans ska medverkande aktörer ha så hög kontrastverkan som möjligt. Med detta menas att ambitionen är att dessa ska representera så stor bredd som möjligt av kultursektorn i Sörmland. Detta skiljer sig från det mer traditionella sättet att göra urval på, vilket är att göra valet så representativt som möjligt.

Projektledarna gör bedömningen av den totala sammansättningen för arbetsgrupperna i projektet och vid behov rådfrågas styrgrupp och projektbeställare.

Identifiera användare och utförare

Som det konstateras ovan är kulturaktörernas engagemang och medverkan central i projektet. För att kunna åstadkomma den sammansättning av arbetsgrupperna som beskrivs ovan kommer projektet använda sig av både etablerade nätverk och helt nya vägar för att identifiera potentiella användare som kan medverka i arbetsgrupperna.

I detta arbete kommer projektet bland annat att utgå från den kartläggning som görs under etableringsperioden.

Utförarna i projektet är något enklare att hitta varför etablerade nätverk och kontaktnät kommer att användas för att identifiera utförarna i projektet.

Projektets mål

Projektets målstruktur består av ett övergripande projektmål som konkretiserar syftet med projektet. Projektmålet bryts sedan ner i fyra resultatmål. Projektmål och resultatmål kommer i hög utsträckning vara oförändrade under projektperioden. Projektets resultatmål är en målformulering utifrån de teman som vi identifierat i projektets initieringsfas.

Till varje resultatmål hör ett antal delmål, som inte listas i prioriteringsordning. Beroende av vad som framkommer i projektets processer som sker i arbetsgrupperna så kan dessa komma att förändras under projektets gång. I samband med ny ansökan och redovisning till Kulturrådet görs en uppföljning av projektets mål. En del av denna är att göra en översyn och eventuell revidering av delmålen.

Målstruktur

Projekt	Vid projektslut finns ett utvecklat och driftsatt arbetssätt för att stärka den kulturella infrastrukturen i Sörmland. Arbetssättet är efter projektslut testat, dokumenterat, kvalitetssäkrat, implementerat och spridningsbart.
Resultatmål 1	Under projektet utvecklas och samordnas stöttande strukturer för fria kulturaktörer inom både privat och idéburen sektor i Sörmland.
Delmål 1.a	Vid projektslut finns en kartläggning av de stöttande strukturer som finns i Sörmland tillsammans med förslag på hur dessa kan tillgängliggöras för kulturaktörer i Sörmland. En del av kartläggningen är att identifiera glapp där det saknas stöttande strukturer och ge förslag på hur dessa kan överbryggas.
Delmål 1.b	Under projektet utvecklas en långsiktigt hållbar fysisk och/eller digital plats där kunskapsöverföring kan ske mellan kulturaktörer i Sörmland avseende bland annat finansiering, arrangörskap och marknadsstrategier.
Resultatmål 2	Vid projektslut finns det lättillgängliga vägar till mötesplatser samt metoder för att underlätta utvecklingen av nya mötesplatser för kulturaktörer i Sörmland.
Delmål 2.a	Utveckla verktyg för att möjliggöra möten både mellan kulturaktörer i Sörmland och mellan kulturaktörer och deras mottagare/publik.
Delmål 2.b	Stötta utveckling av mötesplatser för kommunernas kulturverksamheter för att främja samverkan mellan dem.
Resultatmål 3	Vid projektslut sker en ökad och förbättrad samverkan mellan regionen och kommunerna med uttalat syfte att utveckla och stärka kulturens roll i Sörmland, detta inom och/eller utanför samverkansmodellen.
Delmål 3.a	Det finns metoder och mallar för hur samverkan mellan regionens kulturverksamheter och de kommunernas kulturverksamheter ska kunna underlättas, förenklas och effektiviseras i Sörmland.
Delmål 3.b	Vid projektslut har kommunernas kultursamordnare eller motsvarande funktioner ett forum för kunskapsutbyte och samverkan.
Delmål 3.c	Vid projektslut finns ett implementerat arbetssätt för hur verksamheterna inom Kultur & Utbildning ska samverka internt och kulturområdesövergripande för att skapa hållbara strukturer för strategisk samverkan med kommuner och fria kulturaktörer i Sörmland.
Resultatmål 4	Projektet arbetar kunskapsöverförande för att sprida information om hur man kan arbeta regionalt med kulturområdesövergripande kulturell infrastruktur.
Delmål 4.a	Information om projektets processer, arbete och resultat sprids kontinuerligt och på ett lättillgängligt sätt under projektperioden.

Hur måluppfyllelsen mäts

Projektmålen mäts enligt nedanstående. Under framtagandet av utvärderingsplanen kan sätten att mäta måluppfyllelse på komma att förändras.

Projektmål

Den externa utvärderingen följer upp målet utifrån egna metoder och med hjälp av projektets egen dokumentation samt genom intervjuer med projektledning, styrgrupp och med ett urval av användarna.

Resultatmål 1 Externa utvärderingen följer upp målet utifrån egna metoder och med hjälp med tillhörande delmål. av projektets egen dokumentation samt genom intervjuer med projektledning och ett urval av användarna.

Resultatmål 2 Externa utvärderingen följer upp målet utifrån egna metoder och med hjälp av med tillhörande delmål. projektets egen dokumentation samt genom intervjuer med projektledning och ett urval av användarna.

Resultatmål 3 Externa utvärderingen följer upp målet utifrån egna metoder och med hjälp med tillhörande delmål. av projektets egen dokumentation samt genom intervjuer med projektledning, styrgrupp och med ett urval av användarna.

Resultatmål 4 Mäts av externa utvärderingen genom analys av extern kommunikation. med tillhörande delmål.

Lika villkor

Projektets arbete med lika villkor utgår från Kultur & Utbildnings *Plan för jämställdhet och likabehandling* för 2021. I denna finns två övergripande mål med tillhörande inriktningsmål som projektet förhåller sig till. Även regionens mål i relation till de nationella kulturpolitiska målen är relevanta för projektets arbete. Nedan följer målen tillsammans med projektets fokus inom målskrivningen.

Verksamhet präglad av ickediskriminering, normmedvetenhet och inkludering

Nedan följer det första övergripande målet i Kultur & Utbildnings *Plan för jämställdhet och likabehandling*.

Med utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna och diskrimineringsgrunderna får ingen diskriminering eller kränkande behandling förekomma i vår organisation. All

regionsverksamhet ska utgå från ett rättighetsbaserat förhållningssätt vilket innebär att de mänskliga rättigheterna respekteras, skyddas och främjas.

- Inriktningsmål 1: Vi motverkar aktivt diskriminering och kränkande behandling utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Inriktningsmål 2: Vårt bemötande, språk, texter och bildspråk är normmedvetet, tillgängligt och inkluderande, i interna och externa sammanhang.
- Inriktningsmål 3: Våra verksamheter tillgängliggörs och anpassas för olika funktionsnedsättningar

För projektet innebär ovanstående att verksamheten ska vara normmedveten, tillgänglig och inkluderande. Detta gäller såväl aktiviteter som texter och bildspråk. För att åstadkomma detta behöver de som arbetar i projektet få den kompetensutveckling som krävs.

Verksamhet präglad av jämlikhet och jämställdhet

Nedan följer det andra övergripande målet i Kultur & Utbildnings *Plan för jämställdhet och likabehandling*.

Hälsan är ojämnt fördelad i befolkningen. Likaså finns det exempelvis skillnader i kulturkonsumtion, utbildningsbenägenhet och deltagande i demokratiska processer. För att bidra till jämlikhet och jämställdhet behöver våra uppdrag och tjänster utföras med strategier för att motverka att ojämlika mönster uppstår, förekommer eller förstärks.

All verksamhet i Region Sörmland ska därför bedrivas utifrån en medvetenhet om vilka sårbara grupper det finns i relation till de olika uppdragen. Vi måste göra olika för att kunna nå och verka lika. I linje med förslag från Kommissionen för jämlik hälsa bör fokus vara på socioekonomiska skillnader samt skillnader mellan kön.

- Inriktningsmål 1: Våra verksamheter är medvetna om vilka sårbara grupper det finns i befolkningen utifrån sitt uppdrag och ansvar.
- Inriktningsmål 2: Verksamhetsstatistik finfördelas så långt det är möjligt för att uppmärksamma ojämlika insatser och utfall.
- Inriktningsmål 3: Våra verksamheter utformas för att motverka och reducera strukturella ojämlikheter i insatser och utfall, med särskilt fokus på socioekonomiska skillnader samt skillnader mellan kön.

För projektet innebär ovanstående att projektet ska arbeta på ett sätt som motverkar att ojämlika strukturer uppstår och förstärks. Projektet i sig syftar till att skapa strukturer och det är oerhört viktigt att dessa redan från början är inkluderande.

Ett sätt är att uppmärksamma och medvetandegöra ojämlika förhållanden och mönster i relation till projektets verksamheter i utvärdering och dokumentationsinsatser. På så sätt blir erfarenheterna synliggjorda och kan motverkas.

Regionens målsättning kopplad till nationella kulturpolitiska målen

Nationella kulturpolitiska målen är som följer.

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen anges att kulturpolitiken ska:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Andra kriterier som ska uppfyllas är:

- barns och ungas inflytande och delaktighet
- jämställdhetsperspektiv
- etnisk och kulturell mångfald
- internationell verksamhet
- tillgänglighet till kultur för personer med funktionsnedsättning

Regionens mål är formulerade utifrån nationella och regionala kulturpolitiska mål, länets samlade målbild och länets förutsättningar och utformning. Enligt denna ska den regionala kulturverksamheten utforma och genomföra en kulturverksamhet som är relevant för Sörmland i samverkan med alla aktörer i länet. I det innefattas att verksamheterna berör, lyfter och stärker människorna i länet.

Därför ska det regionala kulturarbetet i Sörmland:

- möta människor i hela länet och bjuda in till delaktighet i kulturlivet
- säkerställa barns och ungas rätt till kultur
- säkerställa kultur för och med äldre i länet
- ur ett samtida samhällsperspektiv arbeta angeläget, relevant och aktuellt
- arbeta innovativt och gränsöverskridande
- lyfta mångfald och interkulturella perspektiv
- utveckla samverkan och samarbeta interkommunalt, interregionalt och internationellt

Projektet kommer att inkludera samtliga av ovanstående målsättningar på olika sätt arbetet. Som en del av arbetet med lika villkor kommer dock följande punkter att prioriteras under projektperioden.

- möta människor i hela länet och bjuda in till delaktighet i kulturlivet
- arbeta innovativt och gränsöverskridande
- lyfta mångfald och interkulturella perspektiv
- utveckla samverkan och samarbeta interkommunalt, interregionalt och internationellt

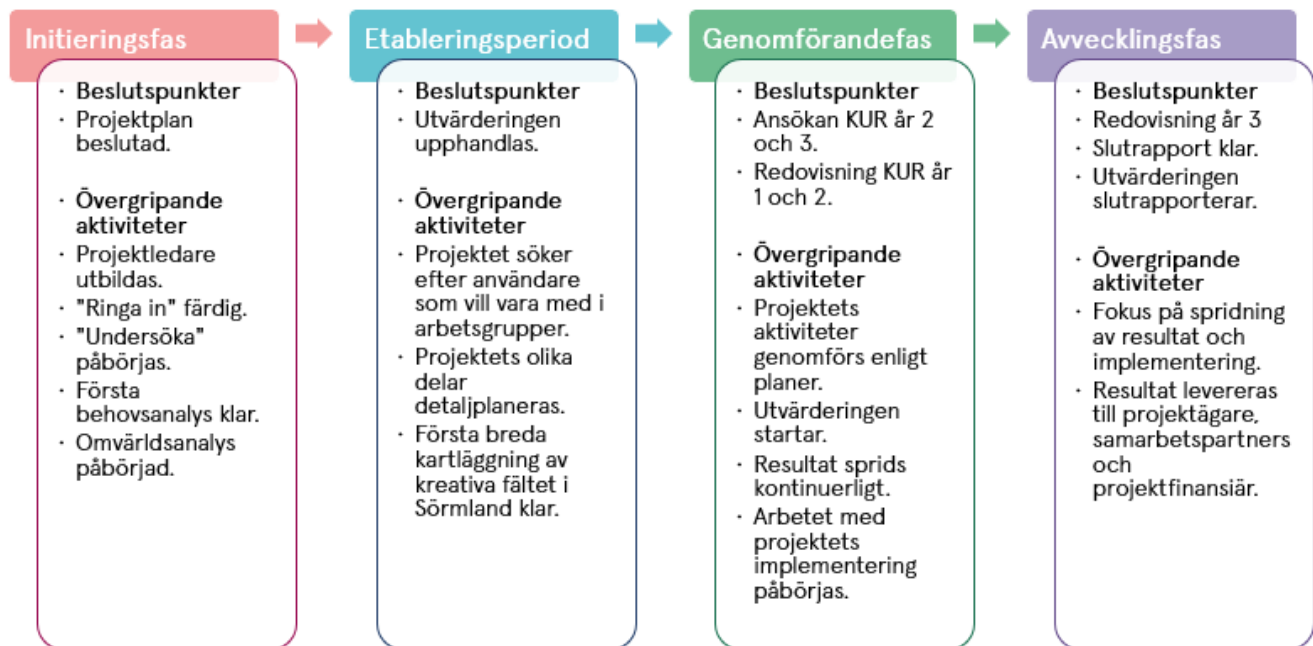
Tids- och aktivitetsplan

Projektets tids- och aktivitetsplan styrs av arbetsgruppernas processer och av redovisningen och ansökningarna till Kulturrådet. Var och en av de tjänstedesignsprocesser som sker i projektets arbetsgrupper kommer att ha egna tids- och aktivitetsplaner. Dessa tas fram av projektledarna i samråd med respektive arbetsgrupp i samband med att arbetet påbörjas.

Aktivitet	Tid
Projektår ett - 2021	
Projektstart	Jan
Projektet söker efter användare som vill vara med i de tre arbetsgrupperna.	Apr - Aug
Projektets delar detaljplaneras med budget och tids- och aktivitetsplan.	Maj - Okt
Första breda kartläggning av kreativa fältet i Sörmland klar.	Okt
Resultatuppföljning av år ett tillsammans med översyn av projektplan.	Dec
Projektår två - 2022	
Redovisning år ett överlämnas till styrgrupp och Kulturrådet	Jan
Utvärdering påbörjas	Jan
Ansökan inför år två skrivs	Feb
Första implementeringsworkshopen	Apr
Resultatuppföljning av år två tillsammans med översyn av projektplan.	Dec
Projektår tre - 2023	
Redovisning år två överlämnas till styrgrupp och Kulturrådet	Jan
Ansökan inför år tre skrivs	Feb
Implementeringsplan klar	Mar
Andra implementeringsworkshopen	Apr
Utvärderingen överlämnar slutrapport	Okt
Slutrapporter klar (snyggversion)	Nov
Spridningsinsatser	Nov/Dec
Redovisning år 3 överlämnas till styrgrupp och Kulturrådet	Dec

Beslutspunkter

Nedan följer projektets beslutspunkter och övergripande aktiviteter. Dessa ska vara beslutade av styrgrupp innan projektet går vidare till nästa fas.

Projektorganisation och rutiner

Nedan följer organisation och ansvarsfördelning i Sörmländska kulturtillgångar. Roller, arbetsuppgifter, ansvar och rutiner beskrivs. Sist listas intressenter för projektet. Först en översikt över projektorganisationen.

Roller och ansvar

Nedan följer en beskrivning av vilka roller som finns i projektet, vilka personer som har de olika rollerna samt vilka arbetsuppgifter de har.

Projektägare

Projektet ägs av Region Sörmland Kultur & Utbildning som också är projektbeställare.

Projektägaren har personal- och ekonomiskt ansvar vilket bland annat innebär att projektpersonalen anställs av ledningen på Kultur & utbildning.

Styrgrupp

Styrgruppen ansvarar för projektet som helhet och består av verksamhetscheferna för Biblioteksutveckling i Sörmland, Scenkonst Sörmland och Sörmlands museum. Verksamhetschefen för Scenkonst Sörmland är styrgruppens ordförande.

Styrgruppen fattar beslut för projektet som helhet, bland annat projektplan och budget. Styrgruppen är beslutsmässig när minst två av de tre medlemmarna närvarar. Beslut kan också fattas via mail. Styrgruppen är kommunikationsledet om projektet till och från verksamheterna inom Biblioteksutveckling i Sörmland, Scenkonst Sörmland och Sörmlands museum.

Projektledning

Projektet har två projektledare som jobbar om 80 % vardera i projektet. Dessa jobbar som ett team som gemensamt samordnar och leder projektet och dess verksamheter. Projektledarna delar det övergripande ansvaret för projektprocessen.

För att underlätta arbetet mellan dem är dock ansvaret för olika projektdelar indelat enligt följande.

Huvudsakliga ansvarsområden för projektledare ett är:

- Kontakt med aktörer som berörs av projektet.
- Projektets externa kommunikation.
- Arbetet med lika villkor i projektet.
- Ansvar för utbildningsinsatser.

Huvudsakliga ansvarsområden för projektledare två är:

- Kontakt med utvärderingen.
- Rapportering om projektet till projektfinansiär och styrgrupp samt ny årlig projektansökan.
- Upprättande och sammanställning av intern och extern dokumentation.
- Upphandlingsfrågor som berör projektet.

Implementeringsgrupp

Består av de två projektledarna och en representant från följande verksamheter.

- Biblioteksutveckling i Sörmland
- Scenkonst Sörmland
- Sörmlands museum

Medlemmarna i implementeringsgruppen medverkar som en del av sin ordinarie tjänst som medfinansiering i projektet. Implementeringsgruppen kan vid behov ha tillfälliga medlemmar utöver dessa. Beroende av omfattning kan dessa arvoderas eller faktureras för längre eller kortare perioder.

Implementeringsgruppens arbetsuppgifter är:

- Bidra till kunskapsöverföring mellan projektet och verksamheterna som en del i den övergripande projektprocessen.
- Implementering av projektprocessen så projektets arbete lever vidare efter projektslut.
- Engagera sig i en av arbetsgrupperna.

Arbetsgrupper

Projektet kommer att ha ett antal arbetsgrupper som är knutna till en specifik tjänstedesignsprocess eller tema. Varje arbetsgrupp leds av en eller båda projektledarna. Arbetsgrupperna skapar sina egna gruppvillkor och tids- och aktivitetsplaner utifrån det övergripande temat för gruppen och den utmaning som man väljer att arbeta vidare med.

Arbetsgrupperna består i normalfallet av 4 – 10 personer utöver projektledarna.

Medlemmar i grupperna som inte kan medverka som en del av sin tjänst, det vill säga personer från det fria kulturlivet, arvoderas.

Extern utvärdering

Utvärderingen ansvarar för att följa projektprocessen med hjälp av lärande utvärdering. De ska också finnas som stödjande funktion för projektledningen avseende projektprocessen samt leverera del- och slutrapporter om resultaten som framkommer i projektet.

När utvärderingen är upphandlad skapas en utvärderingsplan för projektet.

Intressenter

Projektet har ett antal intressenter utöver de användare som medverkar i projektet. Med intressent avses en aktör som kan vara intresserad av projektets processer och/eller resultat eller som projektet vill nå med sin kommunikation.

Intressenter i Sörmland:

- kulturaktörer inom kultursektorn i Sörmland som inte medverkar i projektet,
- Hållbar regional utveckling,
- branschorganisationer inom kultur med verksamhet i Sörmland
- länsstyrelsen samt
- eventuella andra intressenter som kan tillkomma under projektets gång.

Intressenter utanför Sörmland:

- andra regioners kulturverksamheter,
- statliga organisationer,
- Kulturrådet samt,
- eventuella andra intressenter som kan tillkomma under projektets gång.

Rutiner

Projektet följer de rutiner som finns inom Region Sörmland avseende det administrativa arbetet i projektet. Generellt kring rutiner gäller att det finns färdiga system eller program för allt från arbetstidshantering till upphandling. De flesta av dessa system nås via internplattformen *Insidan*. Det arbete som ingår i redan existerande rutiner beskrivs inte nedan.

Ekonomi

Projektledarna ansvarar för projektets budget i sin helhet. Vid mindre frågor om förflyttning av budgetposter fattar projektledarna beslut gemensamt. Vid frågor om tillskott eller större förändringar fattar styrgrupp och projektbeställare beslut.

Dokumentation

Interndokumentationen i projektet sker huvudsakligen på två sätt. Det första är att projektledarna för dagliga anteckningar över vad som händer i projektet. Dessa tillgängliggörs för utvärderingen i syfte att visa på projektets progress över tid. Det andra sättet är att medlemmarna i arbetsgrupperna besvarar korta frågor om arbetet i en online-enkät efter varje tillfälle när arbetsgruppen träffats eller gjort aktiviteter. Även denna analyseras av utvärderarna, men då för att visa på de olika arbetsgruppernas progress över tid.

All arbetsmaterialsdocumentation samlas i projektets Teamsgrupp. Färdig dokumentation sparas på 360 och diarieförs vid behov.

Ansvarig för dokumentationen är projektledarna. De ansvarar också för diarieföringen på så sätt att det som ska diarieföras på projektet skickas till kultur.utbildning@regionsormland.se.

Rapportering, redovisning och uppföljning

Sörmländska kulturtillgångar är ett treårigt projekt. Detta innebär att projektet ska redovisa projektår till Kulturrådet. Kulturrådet ska också ha nya ansökningar om projektår två och tre under projektperioden. Detta sker enligt följande:

- December 2021: Redovisning projektår 1
- Mars 2022: ansökan för år 2
- Januari 2023: redovisning år 2
- Mars 2023: ansökan för år 3
- December 2023 (eller januari 2024): redovisning år 3

I samband med redovisningen till Kulturrådet sker också en större avrapportering avseende måluppföljning till styrgrupp och projektbeställare. I övrigt sker rapporteringen till styrgrupp i samband med styrgruppsmöten och/eller vid behov på begäran av styrgruppen. Regelbunden rapportering till projektbeställare sker vid behov på begäran av projektbeställaren.

Den ekonomiska redovisningen av projektet sker vid behov med hjälp av Kultur & Utbildnings controller.

Avstämning och uppföljning

Kortare avstämningar mellan projektledarna sker på måndagar och fredagar. På måndagen fokuseras på planering av veckan som kommer och på fredagar sammanfattas veckan som varit.

I implementeringsgruppen sker korta avstämningar varannan vecka.

Varannan månad sker lite längre uppföljningar mellan projektledarna för att se om projektet är i fas med tidsplan och budget.

Kommunikation

Projektets komplexitet sätter höga krav på en fungerande kommunikation. Projektledarna tar fram en kommunikationsstrategi för implementeringen av projektet under etableringsperioden.

Nedan specificeras ramarna för kommunikationsarbetet.

Intern kommunikation

Den interna kommunikationen mellan projektledare, implementeringsgrupp och styrgrupp sker i gruppen *Sörmländska kulturtillgångar* i Microsoftprogrammet *Teams*. Projektledarna har en samarbetsyta och styrgruppen har en samarbetsyta tillsammans med projektledarna såväl som en egen. Här kommer också respektive arbetsgrupp få en samarbetsyta.

Extern kommunikation

Den externa kommunikationen sker huvudsakligen via mail, projektets webbsida på regionsormland.se/kultur och projektets blogg.

Med extern kommunikation menas kommunikation som bland annat riktar sig till fria aktörer inom kultursektorn, kommuner, andra regioner eller andra externa intressenter. Valet av kommunikationskanaler för den externa kommunikationen sker i relation till vem som är mottagare av kommunikationen och vad som ska förmedlas.

Kvalitetssäkring

Granskning av resultatet och projektet

Granskning av projektets resultat och nuläge sker på olika sätt.

Varannan månad sker en lägesanalys och budgetuppföljning mellan projektledarna. Vid dessa kan hela eller delar av implementeringsgruppen medverka vid behov. Om allt sker enligt planering läggs minnesanteckningarna till projektdokumentationen. Om projektet inte är i fas kontaktas projektets styrgrupp för konsultation. Projektledningen rapporterar också regelbundet till projektets styrgrupp om projektets status på varje styrgruppsmöte.

Projektets resultat granskas av projektfinansiär genom den redovisning som skickas in till Kulturrådet och genom ansökningarna för år två och tre.

Utöver den interna granskningen och granskningen från projektfinansiär så sker också en extern granskning från utvärderarna. Dels genom leverans av delrapporter om projektets utveckling, dels genom regelbunden kontakt.

Utvärdering

För att ta tillvara på projektets lärprocess under hela projektperioden kommer externa utvärderare att upphandlas under första projektåret. Dessa ska vara specialiserade på lärande utvärdering och kunna fungera både som utvärderare av projektresultat och som processtöd för projektledningen. Det är önskvärt att utvärderarna har specialkunskaper om metoden tjänstedesign och erfarenhet av kultursektorn.

Utvärderingen levererar delrapporter under projektets gång i samband med att redovisning av projektresultat och ny ansökan ska lämnas in till Kulturrådet. Under projektets avvecklingsfas levererar de en slutrapport över hela projektperioden.

Utöver den externa utvärderingen gör projektledarna också egna analyser av den dokumentation som sker i projektet.

Riskanalys

Förändrade förutsättningar är en del av projektprocessen och kommer främst att hanteras av projektledning och styrgrupp men vid behov också av projektfinansiär. Således ses inte mindre förändringar som risker för projektet. Det finns dock risker som skulle resultera i stora konsekvenser för projektet om de skulle inträffa. Dessa följer i stycket nedan.

Nr	Kortfattad beskrivning av risk	S (1-4)	K (1-4)	Risk- värde (S*K)	Tre nd ²	Åtgärd	Ansvarig
R1	Gränsdragningen mellan vilka frågor som projektet ska hantera och vilka frågor som ägs av annan part inom Kultur & Utbildning är inte tydliga vilket riskerar att skapa missförstånd.	4	2	8		<p>Å.1 Löpande dialog mellan projektet och verksamheterna.</p> <p>Å.2 Tydliga rutiner för kommunikationen mellan projektet och verksamheterna.</p> <p>Å.3 Tydlig implementering och överlämning till organisationen.</p>	Styrgrupp och projektbeställare
R2	Det finns en maktobalans mellan de olika kategorierna av kulturaktörer vilket bland annat kan resultera i både oförståelse för varandras förutsättningar och bristande respekt för varandras behov och tid. Detta kan i sin tur göra att engagemang för projektet inte kan skapas eller att engagemang förloras över tid.	4	3	12		<p>Å.1 Överenskommelse ska formuleras mellan projektet och de som medverkar. Detta utifrån varje aktörs förutsättningar och behov. Viktigt att överenskommelsen är specifik och anpassad.</p> <p>Å.2 Förtroendeskapande samtal om fenomenet.</p> <p>Å.3 Respektfullt bemötande.</p>	Projektledarna
R3	Arbetsgruppernas sammansättning blir ojämn och engagemanget blir sviktande eller oregelbundet under projektperioden.	4	3	12		<p>Å.1 Börja arbeta med de som visat engagemang och utgå från att goda resultat skapar intresse för fler att vilja medverka.</p> <p>Å.2 Medbestämmande. Att potentiella och redan medverkande deltagare i projektet känner att de kan påverka arbetet och att det ger dem något.</p> <p>Å.3 Arvodering för medverkande som inte gör det på sin arbetstid.</p> <p>Å.4 Informera om projektet kontinuerligt för att väcka och behålla intresse.</p>	Projektbeställare och projektledarna
R4	Projektet stannar vid att bara vara ett projekt och resultaten och/eller processerna får inga bestående effekter inom Kultur & Utbildning.	4	4	16		<p>Å.1 Projektet "byggs in" i organisationen redan från start för att undvika att det blir en fritt flytande ö utanför organisationen.</p> <p>Å.2 Diskussioner om implementering sker tidigt i projektet.</p> <p>Å.3 Projektet riggas så att implementering är möjlig under projektets gång.</p>	Styrgrupp, projektbeställare och projektledarna

² Fylls i vid första uppföljningen av riskanalysen.

Projektavslut

Implementering

Projektet fokuserar redan från början på implementeringen. Därför finns hela tiden implementeringstanken med i alla aktiviteter i projektet. Projektet testas sig fram för att implementera lösningar som är långsiktigt hållbara.

Eftersom projektet ägs av Region Sörmland får detta som konsekvens att det finns vissa begränsningar i vad regionen själva kan ansvara för att implementera. Att identifiera arenor för implementering är därför ett arbete för projektet lika mycket som att hitta lösningar på utmaningar kopplade till behoven.

För att arbetet med implementering ska kunna få det genomslag som önskas kommer projektet bjuda in till två implementeringsworkshopar. En ungefär i mitten av projektperioden och en i den senare delen av projektperioden. Målgrupp för dessa är kommunpolitiker, kommunala kulturchefer, regionpolitiker, verksamhetschefer inom Kultur & Utbildning och det fria kulturlivet. Efter den första workshopen skrivs en implementeringsplan för projektresultaten. Denna beskriver detaljerna kring implementeringen, både inom Kultur & Utbildning och hos andra aktörer som kan vara aktuella.

Slutrapport

Projektet kommer att leverera resultaten i form av två slutrapporter. Den första syftar till att på ett attraktivt sätt sprida lyckade projektresultat. Denna kan vara i videoform, skriftlig eller i ett annat medium. Den andra är en mer traditionell rapport som beskriver hur projektet genomfördes. Huvudfokus för båda är att beskriva projektprocessen och sprida projektets lyckade resultat så att fler kan dra nytta av dem.

Utöver dessa två slutrapporter kommer utvärderingen att leverera en slutrapport över sin utvärdering av projektet.

Leverans av slutrapport

Projektet avslutas med leverans av slutrapporter till projektägare och projektfinansiär. Projektets resultat presenteras också vid en slutkonferens under hösten 2023. Spridningen av lyckade projektresultat intensifieras under avvecklingsfasen och pågår också efter projektavslut. Det är också önskvärt att projektresultat sprids på regionala och nationella kulturkonferenser.

Slutrapporter överlämnas till styrgruppen för godkännande. Styrgruppen överlämnar sedan i sin tur resultaten till projektägare och projektfinansiär.

Bilaga 1 – Begreppsförtydligande

Nedanstående begreppsförtydliganden beskriver vad som menas med begreppen i denna projektplan och för projektet som helhet. Andra definitioner av nedanstående begrepp kan förekomma.

Användare/Utförare

Användare är ett begrepp inom tjänstedesign för de som använder eller är beroende av den tjänst som skapas inom tjänstedesignsprocessen. Användarna står i relation till **Utförarna**, som är de som utför eller levererar tjänsten som ska användas.

I projektet kan olika kulturaktörer vara antingen användare eller utförare i olika processer. Generellt för projektet gäller dock att det fria kulturlivet är de huvudsakliga användarna, att kommunerna kan vara både användare och utförare och att regionala kulturverksamheter är utförare.

Arrangörsled

Med arrangörsled avses de verksamheter som skapar möten mellan kulturskapare och publik. Berör huvudsakligen frågor om arrangörskap och lokaler för kultur. Arrangörsledet finns inom offentlig, privat och idéburen sektor.

Behovsgrupper

De övergripande grupperingar som projektet gjort utifrån projektets behovsanalys. I arbetet med användare utgår projektet från de behov som uttrycks snarare än att titta på vilka målgrupper som berörs. Detta för att fokus är att skapa relevanta lösningar på faktiska problem.

De kulturella och kreativa näringarna

Kulturella och kreativa näringarna definieras av Tillväxtverket som bestående av "...företag med kulturskapande eller kreativa processer som sin affärsidé eller som sin råvara." De menar vidare att även företag som bygger vidare på andras skapande inkluderas. Kulturella och kreativa näringarna förkortas ofta KKN.

Det fria kulturlivet

Med det fria kulturlivet avses kulturaktörer inom privat och idéburen sektor.

Intressenter

En intressent är en aktör som kan vara intresserad av att medverka i projektet eller som kan ha nytta av eller intresse för projektets resultat och process.

Konstnärspolitik

Den del av kulturpolitiken som syftar till att förbättra villkoren för professionellt verkamma konstnärer.

Kulturpolitik

Styrs av de kulturpolitiska målen. Kulturpolitik har ett medborgarperspektiv medan konstnärspolitiken fokuserar på konstens egenvärde och på konstnärlig kvalitet. Projektet har ett kulturpolitiskt angreppssätt.

Kultursektorn

Den del av samhället som omfattas av kulturpolitiken. Se nedan för en utförligare beskrivning av hur projektet definierar kultursektorn i Sörmland.

Kulturskapare / Konstnär

Både kulturskapare och konstnär kan användas som begrepp för professionella yrkesverksamma inom kultursektorn. Projektet väljer att använda kulturskapare för att visa på bredden i fältet som ska täckas in. Vad gäller kulturskapare så inkluderas också semi-professionella i detta begrepp i projektet.

Kulturaktör

Med kulturaktör menar projektet alla aktörer som verkar inom kultursektorn. Detta oavsett kulturområde, funktion i värdekedjan eller verksamhetsform. Projektet inkluderar både kulturaktörer som redan är etablerade i Sörmland och kulturaktörer som inte är etablerade i Sörmland men som har varit eller är etablerade på annan ort eller i annat land.

Kulturell infrastruktur

Med kulturell infrastruktur avses hela systemet med både stöttande funktioner och skapande aktörer som finns inom kultursektorn. Den kulturella infrastrukturen är allt som möjliggör för kulturskapare att vara skapande och att nå sin publik. Exempelvis nätverk, produktionslokaler, verkstäder, mötesplatser, scener, arrangörer och främjandeuppdrag inom regioner och kommuner. Den kulturella infrastrukturen sitter ihop nationellt men kan också betraktas i regionala och lokala perspektiv. Projektet arbetar huvudsakligen med de regionala och lokala perspektiven.

Mellanhänder

Definieras som hela kedjan med verksamheter från kulturskapare till publik. Kan exempelvis vara producenter, arrangörer, teatrar, förlag och gallerier. Arrangörsledet är en mellanhand men inte den enda.